

UJEDINJENE
NACIJE

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T

Datum: 3 novembar 2009.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 3. novembra 2009. godine

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO HITNOM ZAHTEVU STANIŠIĆEVE ODBRANE ZA
PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Geert-Jan Alexander Knoops
g. Wayne Jordash

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

Prevod

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Dana 14. oktobra 2009. godine, Stanišićeva odbrana je podnela zahtev kojim je tražila privremeno puštanje na slobodu Jovice Stanišića (dalje u tekstu: optuženi) tokom privremenog prekida postupka koje je Veće naložilo 15. oktobra 2009. godine.¹ Dana 16. oktobra 2009. godine, Kraljevina Holandija je podnela dopis u kome je iznela svoj stav u vezi sa pravnim sredstvom koje se traži Zahtevom.² Istoga dana, Stanišićeva odbrana je podnela dodatne informacije u podršku svog Zahteva i tražila je da Veće naloži ubrzano iznošenje obrazloženja.³

2. Dana 20. oktobra 2009. godine, Veće je naložilo tužilaštvu da podnese svoj odgovor na Zahtev, ako ga ima, najkasnije do 26. oktobra 2009. godine.⁴ Dana 26. oktobra 2009. godine, tužilaštvo se usprotivilo Zahtevu.⁵

II. PODNESCI

1. Stanišićeva odbrana

3. Svojim Zahtevom, Stanišićeva odbrana traži da se optuženom odobri privremeno puštanje na slobodu tokom privremenog prekida u suđenju koje je u toku, konkretno, do 30. novembra 2009. godine.⁶ Stanišićeva odbrana traži privremeno puštanje na slobodu pod odredbama i uslovima koje Veće oceni odgovarajućim kako bi se najbolje garantovao efikasni nastavak postupka nakon njegovog privremenog odlaganja.⁷

4. Stanišićeva odbrana tvrdi da lični interesi optuženog za povratak kući tokom odlaganja postupka i dobrobit po njegovo zdravlje koja bi usledila uklanjanju ili bar znatno

¹ "Hitan zahtev Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu", 14. oktobar 2009. godine (dalje u tekstu: Zahtev), par. 5, 21; "Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za odgađanje suđenja", 15. oktobar 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka o odgađanju).

² "Dopis Ministarstva inostranih poslova Kraljevine Holandije u vezi s privremenim puštanjem na slobodu g. Jovice Stanišića", 16. oktobar 2009. godine.

³ "Podnošenje dodatnih informacija sa VMA od strane odbrane i Zahtev za nalog kojim će se ubrzati podnesci u vezi sa privremenim puštanjem na slobodu", 16. oktobar 2009. godine.

⁴ Veće je shodno tome neformalnim putem obavestilo strane u postupku.

⁵ "Odgovor tužilaštva na hitan Zahtev Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu", 26. oktobar 2009. godine (dalje u tekstu: Odgovor).

⁶ Zahtev, par. 5, 21.

⁷ Zahtev, par. 5.

Prevod

nadmašuju bilo kakvu zabrinutost vezanu za integritet postupka.⁸ Stanišićeva odbrana dalje tvrdi da je svaki rizik pogoršanja zdravlja optuženog mali i može se kontrolisati.⁹

5. Stanišićeva odbrana tvrdi da je 22. jula 2009. godine Veće utvrdilo da su ispunjeni kriterijumi za privremeno puštanje na slobodu u skladu s pravilom 65(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) – tj. da će se optuženi vratiti na suđenje ukoliko bude privremeno pušten na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili bilo koje drugo lice.¹⁰ Stanišićeva odbrana tvrdi da se okolnosti koje su postojale u to vreme nisu promenile, suštinski ili na drugi način.¹¹ Pored toga, ona ističe da je Republika Srbija (dalje u tekstu: Srbija) dala garancije kojima je potvrdila svoju obavezu da obezbedi poštovanje uslova privremenog puštanja na slobodu koje je odredilo Pretresno veće i da se očuvaju bezbednost i dobrobit optuženog tokom privremenog puštanja na slobodu.¹²

6. Stanišićeva odbrana tvrdi da je Zahtev pravovremen i da pruža obaveznu mogućnost stranama u postupku i Veću da potvrde detalje lečenja i režima izveštavanja utvrđenog uz pomoć Vojno-medicinske akademije u Beogradu (dalje u tekstu: VMA), kao što je detaljno navedeno u dodacima Zahtevu i Prilogu.¹³

7. Stanišićeva odbrana tvrdi da je režim lečenja koji je dostupan u Srbiji bolji (ili podjednak) onom koji je dostupan u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) pošto bi optuženi na VMA bio pod ambulantnim i/ili bolničkim režimom i imao bi dnevni pristup svim potrebnim specijalistima.¹⁴

⁸ Zahtev, par. 6.

⁹ Ibid.

¹⁰ Zahtev, par. 8. V. "Odluka po hitnom Zahtevu Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom predstojeće pauze u radu suda", 22. juli 2009. godine (dalje u tekstu: Odluka od 22. jula 2009.), par. 17, 19.

¹¹ Zahtev, par. 8.

¹² Zahtev, par. 9.

¹³ Zahtev, par. 11. V. Zahtev, Dodatak C, Prilog, Dodatak.

¹⁴ Zahtev, par. 13.

Prevod

8. Stanišićeva odbrana tvrdi da su lekari koji trenutno leče, kao i lekar koji nadzire optuženog, u potpunosti upoznati s očekivanim lečenjem optuženog na VMA, i da prihvataju i podržavaju zahtev za privremeno puštanje na slobodu.¹⁵

9. Stanišićeva odbrana predlaže plan podnošenja izveštaja o zdravstvenom stanju optuženog tokom njegovog privremenog boravka na slobodi.¹⁶ Pored toga, ona tvrdi da će se VMA pridržavati svih dodatnih uslova izveštavanja koje odredi Veće.¹⁷ Stanišićeva odbrana podseća da program lečenja i izveštavanja potpada pod iste garancije od strane Srbije kao i onaj koji reguliše "uobičajene uslove" privremenog puštanja na slobodu.¹⁸ Ona tvrdi da nema dokaza koji bi potkrepili bilo kakav zaključak da je bilo kakvo prethodno nepridržavanje obaveza izveštavanja nametnutih doktorima koji su lečili optuženog u Beogradu bilo namerno ili nenamerno opstruktivno.¹⁹

10. Konačno, Stanišićeva odbrana tvrdi da Veće treba da ima na umu opšte koristi od privremenog boravka na slobodi i prida odgovarajuću težinu činjenici da vremenski period proveden na slobodi podstiče moral optuženog lica, kao i njegovo fizičko i mentalno zdravlje. Takođe, tvrdi se da će se psihološko stanje optuženog sigurno poboljšati ukoliko on bude u stanju da reši neke od ličnih problema tokom svog boravka u Beogradu i da bi privremeno puštanje na slobodu moglo da bude doprinos primetnim poboljšanjima koja su viđena tokom poslednjih nekoliko meseci.²⁰

2. Tužilaštvo

11. Tužilaštvo potvrđuje da se u prethodnim prilikama optuženi vraćao s privremenog boravka na slobodi u PJUN bez ikakvog incidenta.²¹ Istovremeno, međutim, ono tvrdi da postoje drugi ubedljivi razlozi koji govore protiv privremenog puštanja na slobodu.²²

¹⁵ Zahtev, par. 14. v. Zahtev, Dodatak A.

¹⁶ Zahtev, par. 17; Prilog, Dodatak.

¹⁷ Zahtev, par. 16.

¹⁸ Zahtev, par. 18.

¹⁹ Zahtev, par. 19.

²⁰ Zahtev, par. 20.

²¹ Odgovor, par. 1.

²² Ibid.

Prevod

12. Tužilaštvo tvrdi da stanje zdravlja optuženog ne zahteva njegovo privremeno puštanje na slobodu.²³ Tužilaštvo smatra da redovni izveštaji lekara-veštaka koje je imenovao sud pokazuju da se njegovo zdravlje polako ali stalno popravlja.²⁴

13. Tužilaštvo takođe tvrdi da nema činjenične osnove na kojoj Veće može doneti zaključak da je lekarski tretman u Srbiji bolji ili jednak tretmanu pod kojim je optuženi trenutno u Holandiji.²⁵ Tužilaštvo ističe da su medicinski podaci koje je Stanišićeva odbrana navela u Zahtevu u vezi sa gastroenetrološkim tretmanom "biološkim lekovima" kontradiktorni svedočenju pod zakletvom koje je prethodno dao jedan predstavnik VMA.²⁶ Kao posledica toga, tužilaštvo smatra da Veće pred sobom nema pouzdanih dokaza koji bi mu omogućili da zaključi da će optuženi, ukoliko privremeno bude pušten na slobodu, dobiti istu negu visokog standarda koju je dobio u PJUN.²⁷

14. Tužilaštvo tvrdi da neće biti zagarantovan koherentni sistem redovnog i transparentnog izveštavanja ukoliko optuženi bude privremeno pušten na slobodu u Beograd. Tužilaštvo ističe da je prilikom uspostavljanja sistema izveštavanja o zdravstvenom stanju optuženog Veće posebnu pažnju poklonilo izveštajima od suda imenovanih, nezavisnih lekara koji ne vode dnevnu brigu o pacijentu i da Zahtev jedino daje spisak doktora koji će biti angažovani na tretmanu optuženog.²⁸ Prema tužilaštvu, sugestija Stanišićeve odbrane da bi nezavisni veštaci trebali da se oslanjaju na informacije dobijene od VMA, dovela bi u pitanje njihovu nezavisnost.²⁹ Ono takođe tvrdi da se Stanišićeva odbrana ne bavi na odgovarajući način prethodnim incidentima nepridržavanja obaveza izveštavanja od strane lekara VMA koje je uvelo Veće, osim što ih je okarakterisala kao "neprihvatljive".³⁰

²³ Odgovor, par. 3-4.

²⁴ Ibid.

²⁵ Odgovor, par. 5-6.

²⁶ Odgovor, par. 6.

²⁷ Odgovor, par. 5-6.

²⁸ Odgovor, par. 7-8.

²⁹ Odgovor, par. 8.

³⁰ Odgovor, par. 9.

Prevod

15. Tužilaštvo takođe tvrdi da je nedopustiv direktni kontakt Stanišićeve odbrane s doktorom Eekhofom, nadležnim lekarom, čija je jedina odgovornost da izveštava Veće.³¹

16. Tužilaštvo takođe traži da Veće Stanišićevoj odbrani ukine poverljivi i *ex parte* status izvoda iz *ex parte* svedočenja dr Tarabara u vezi sa dostupnošću gastroenterološkog tretmana "biološkim lekovima" u Beogradu.³²

17. Konačno, mada se protivi Zahtevu, tužilaštvo traži, alternativno, da se održi rasprava na kojoj bi se razrešilo pitanje kontradiktornih dokaza o dostupnosti "bioloških lekova" na VMA.³³

III. MERODAVNO PRAVO

18. Pravilo 65 Pravilnika reguliše privremeno puštanje na slobodu. U relevantnim delovima, ono predviđa:

(A) Nakon što je pritvoren, optuženi može biti pušten na slobodu samo na osnovu naloga veća.

(B) Pretresno veće može izdati nalog za puštanje na slobodu samo nakon što zemlji domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uverilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svjedoka ni bilo koju drugu osobu.

(C) Za puštanje optuženog na slobodu pretresno veće može odrediti bilo koje uslove koje smatra primerenim, uključujući polaganje kaucije i poštovanje uslova potrebnih da bi se osiguralo prisustvo optuženog na suđenju i zaštita drugih osoba.

19. Uslovi navedeni u okviru člana 65(B) predstavljaju minimum koji je potreban da bi se odobrilo privremeno puštanje na slobodu. Veće u svakom trenutku zadržava pravo da ne odobri privremeno puštanje na slobodu optuženog ukoliko se nije uverilo da su ti uslovi ispunjeni.³⁴

³¹ Odgovor, par. 10, gde se poziva na Dodatak A Zahteva.

³² Odgovor, par. 12.

³³ Ibid.

³⁴ *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet IT-05-88-AR65.3, "Odluka po interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina", 1. mart 2007. godine, par. 5; "Odluka po žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu i Zahtjevima za podnošenje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115", 26. juni 2008. godine, par. 3; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet IT-05-88-AR65.7, "Odluka po interlokutornoj žalbi Vujadina Popovića na Odluku po Popovićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu", 1. juli 2008. godine par. 5.

Prevod

20. Prema Žalbenom veću, "čak i ako se Pretresno veće uverilo da su ponuđena dovoljna jamstva, ono ne bi trebalo primijeniti svoje diskreciono ovlaštenje u prilog davanju odobrenja za privremeno puštanje na slobodu izuzev ako nisu prisutni uverljivi humanitarni razlozi".³⁵

IV. DISKUSIJA

21. Što se tiče pitanja da li će se optuženi, ukoliko bude pušten na slobodu, vratiti na suđenje, Veće ima u vidu težinu navoda protiv optuženog, kao i fazu u kojoj se postupak trenutno nalazi. Osim toga, Veće poklanja dužnu pažnju činjenici da je optuženi izrazio želju da se dobrovoljno preda Međunarodnom sudu³⁶ i da je tokom prethodnih privremenih puštanja na slobodu uglavnom poštovao uslove i odredbe koje je odredilo Veće.³⁷ Naposljetku, optuženi je pokazao spremnost da sarađuje s tužilaštvom, koje je s njim obavilo nekoliko razgovora.³⁸ Pored toga, Veće ima u vidu i garancije koje je dala Republika Srbija i pridaje im odgovarajući značaj.³⁹

22. Iz tih razloga Veće se uverilo da će se optuženi vratiti na suđenje ukoliko bude privremeno pušten na slobodu.

23. Što se tiče pitanja da li će optuženi, ukoliko bude privremeno pušten na slobodu, predstavljati opasnost za žrtve, svedoke ili druga lica, Veće napominje da nema naznaka da je optuženi ometao sprovođenje pravde ili da će ga ometati. Kao što je rečeno gore u

³⁵ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, IT-04-74-AR65.7, "Odluka po "Žalbi tužioca na Odluku po Zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008. godine", 21. april 2008. godine, par. 15, 17; *Tužilac protiv Prlića i drugih*, IT-04-74-AR65.9, "Odluka po "Žalbi tužioca na Odluku po Zahtjevu optuženog Stojića za privremeno puštanje na slobodu od 8. aprila 2008. godine", 29. april 2008. godine, par. 14-15; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet IT-05-88-AR65.4-6, "Odluka po konsolidovanoj žalbi na Odluku po Borovčaninovoj molbi za posjetu pod nadzorom i na Odluke po Gverinom i Miletićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu tokom pauze u sudskom postupku", 15. maj 2008. godine, par. 24.

³⁶ Odluka od 22. jula 2009. godine, par. 15; Odluka po žalbi tužilaštva na odluku kojom se odobrava privremeno puštanje na slobodu", 3. decembar 2004. godine; "Odluka o privremenom puštanju na slobodu" (dalje u tekstu: Odluka od 26. maja 2008.), par. 46; "Odluka po Zahtjevu Simatovićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom predstojeće pauze u sudskom postupku", 10. juli 2009. V. takođe "Odluka o prihvatanju dokaznih predmeta u vezi sa zahtevima za privremeno puštanje na slobodu", 28. juli (dalje u tekstu: Odluka od 28. jula 2004), par. 19-20.

³⁷ V. Odluka od 22. jula 2009. godine, par. 15; Odluka od 26. maja 2008. godine.

³⁸ V. Odluka od 22. jula 2009. godine, par. 15; Odluka od 26. maja 2008. godine, par. 46; Odluka od 28. jula 2004. godine, par. 16-18.

³⁹ Zahtev, Dodatak B.

Prevod

tekstu, tokom ranijih privremenih puštanja na slobodu optuženi je uglavnom poštovao uslove i odredbe koje je odredilo Veće.⁴⁰

24. Iz tih razloga, Veće se uverilo da optuženi neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili bilo koje drugo lice ukoliko bude privremeno pušten na slobodu.

25. Veće ima u vidu da sudska praksa Međunarodnog suda ne daje pravo optuženom na privremeno puštanje na slobodu tokom redovnih i vanrednih pauza u suđenju čak i kada je veće uvereno da su ispunjeni uslovi navedeni u pravilu 65(B).⁴¹ Veće nadalje napominje da u precedentnom pravu ne postoji obaveza prouzrokovana humanitarnim razlozima u ranoj fazi postupka, kao što je konkretan slučaj. Prilikom razmatranja da li je privremeno puštanje na slobodu prikladno u ovom slučaju, Veće je pridalo posebnu pažnju svojoj obavezi da izbegne nepotrebne prekide u sudskom postupku. U tom smislu, ono je razmotrilo sve okolnosti, uključujući trenutnu fazu postupka, dužinu i karakter pauze tokom koje se traži privremeno puštanje na slobodu, zdravstveno stanje optuženog i lekarsku negu koja mu je dostupna na VMA u Beogradu, kao i važnost za zdravlje optuženog da efikasni sistem izveštavanja uspostavljen u Hagu teče bez prepreka.

26. Prvo, Veće ima u vidu zdravstveno i psihološko stanje optuženog tokom njegovog poslednjeg perioda privremenog boravka na slobodi u Beogradu. Optuženi je hospitalizovan na VMA 15 puta u periodu između 30. juna 2008. i 4. maja 2009. godine.⁴² Lekarski izveštaj koji je u to vreme dobilo Pretresno veće takođe spominje dodatni psihološki pritisak na optuženog izazvanog sukobom sa njegovim sinom.⁴³ Zaključak dr Tarabara o Nalogu Veća kojim se ukida privremeni boravak na slobodi bio je:

⁴⁰ V. Odluka od 22. jula 2009. godine par. 18.

⁴¹ *Vidi tužilac protiv Jokića*, predmet br. 01-42-PT, "Nalog po Zahtevu Miodraga Jokića za privremeno puštanje na slobodu, 20. februar 2002. godine, par. 17, 21. V. na primer, *Tužilac protiv Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-T, "Odluka po Zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu Ivana Čermaka", 27. februar 2009. godine, par. 10.

⁴² V. Izveštaj dr Tarabara, 4. maj 2009. godine.

⁴³ Izveštaj dr Tarabara, 14. februar 2009. godine, str. 2.

Prevod

[b]ili smo više iznenađeni odlukom da se pacijent pusti u takvom stanju da se vrati u pritvorsku jedinicu i da započne sa aktivnim učešćem na suđenju pošto nismo sigurni da je sposoban za takvu vrstu angažovanja i aktivnosti.⁴⁴

27. Veće takođe ima u vidu mišljenje veštaka-psihijatra koga je imenovao sud, koji je optuženog pregledao marta 2009. godine tokom privremenog boravka na slobodi u Beogradu i koji je zaključio da:

Psihijatrijska terapija se pokazala kao veoma teška tokom perioda privremenog boravka na slobodu, kako u kućnom okruženju, tako i rokom perioda boravka u bolnici. Kliničko stanje g. Stanišića i ponavljanje krize u psihosocijalnom okruženju su izgleda doprineli ovoj nesretnoj činjenici. Kao što je izgleda bio slučaj na početku depresije g. Stanišića, konkretna situacija u njegovom porodičnom krugu i (njegova percepcija) njegovog položaja u okviru srpskog društva su imali snažan negativan efekat na njegovu dobrobit i na stanje njegovog mentalnog zdravlja.

[...]

Sa psihijatrijske tačke gledišta, povratak u Scheveningen može čak imati pozitivne efekte na g. Stanišića jer će sigurno biti pošteđen povreda njegovog ponosa i možda pretnje njegovoj bezbednosti zbog udaljenosti od njegove domovine.⁴⁵

28. Lekarski izveštaji koji su podneti Veću nakon što se optuženi vratio u PJUN su pokazali da se njegovo fizičko stanje stabilizovalo i čak lagano poboljšalo – do tačke da je u brojnim prilikama ustanovljeno da je u stanju da može da bude prebačen u sud i učestvuje u postupku.⁴⁶ Istovremeno, lekarski izveštaji su pokazali da se psihološko stanje optuženog uopšteno može opisati kao depresivno ali bez vidljivih psihijatrijskih poremećaja i da je podložno postepenim poboljšanjima – stanje koje ga ni na koji način ne onesposobljava da uzme učešće u postupku pod uslovom da se uključe određeni modaliteti navedeni u različitim odlukama Veća.⁴⁷

29. Drugo, Veće ima u vidu da se obrana značajno oslanja na mišljenje koje je dao dr Eekhof, 14. oktobra 2009. godine, kada je rekao da je:

⁴⁴ Izveštaj dr Tarabara, 4. maj 2009. godine, str. 2.

⁴⁵ Psihijatrijska procena optuženog podneta Veću 19. marta 2009. godine, str. 6-7.

⁴⁶ V, na primer, redovne lekarske izveštaje podnete Veću 28. jula, 4, 11, 18, 25, 26, 27. avgusta, 1, 8, 14, 15, 22. i 29. septembra, 6, 13, 20. i 27. oktobra 2009. godine; gastroenterološki izveštaji podneti 11. avgusta i 10. septembra 2009. godine.

⁴⁷ V. psihijatrijske izveštaje o optuženom podnete Veće 31. avgusta, 28. oktobra 2009. godine. V. takođe redovne lekarske izveštaje podnete Veću 28. jula, 4, 11, 18, 25, 26, 27. avgusta, 1, 8, 14, 15, 22. i 29. septembra, 6, 13, 20. i 27. oktobra 2009. godine; "Druga odluka o izmeni modaliteta suđenja", 1. septembar 2009. godine (dalje u tekstu: Druga odluka o modalitetima); "Corrigendum Druge odluke o izmeni modaliteta suđenja", 7. septembar 2009. godine (dalje u tekstu: "Corrigendum Druge odluke o modalitetima).

Prevod

Raspoloženje g. Stanišića pod snažnim uticajem ličnih problema; po mom mišljenju, psihološko stanje g. Stanišića će se sigurno popraviti ukoliko bude u stanju da reši neke od svojih ličnih problema tokom svog boravka u Beogradu.⁴⁸

30. U svojoj izjavi dr Eekhof ne prati zdravstveno ili psihološko stanje optuženog tokom njegovog poslednjeg perioda privremenog boravka na slobodi u Beogradu, uključujući česte boravke u bolnici i kako su problemi vezani za porodicu uticali na njegovo zdravlje kada je bio tamo. Izjava dr Eekhofa ostaje uopštena i ne predstavlja produbljenu analizu svih okolnosti koje su relevantne u ovom trenutku. Kao posledica toga, Veće smatra da izjava dr Eekhofa ne potkrepljuje u dovoljnoj meri predlog da se odobri privremeno puštanje na slobodu.⁴⁹

31. Veće stoga utvrđuje da je zdravstveno i psihološko stanje optuženog takve prirode da privremeni boravak na slobodi može da poveća rizik mogućih poremećaja u sudskom postupku. Stoga će Veće razmotriti različite druge faktore relevantne za odobravanje privremenog boravka na slobodi.

32. Veće podseća na svoju Odluku od 22. jula 2009. godine, gde je reklo da je "kontinuitet postojećeg sistema lečenja [optuženog] od suštinskog značaja za obezbeđivanje pravičnog i ekspeditivnog vođenja postupka u ovom predmetu".⁵⁰ Ovo mišljenje izgleda u potpunosti podržava dr Eekhof, koji je nedavno podvukao da je "od najveće važnosti" da se ne menjaju lekovi koje optuženi sada uzima.⁵¹ Veće ima s tim u vezi u vidu da, kao što je to podvuklo tužilaštvo, izgleda postoji ozbiljna kontradikcija u dokazima da li je gastroenterološka terapija takozvanim "biološkim lekovima" dostupna na VMA u Beogradu.⁵² Veće takođe ima u vidu da Stanišićeva odbrana ne iznosi nikakve dokaze za svoju tvrdnju da bi lekarska terapija optuženog na VMA u Beogradu mogla da bude superiornija u odnosu na standard koji on ima u Holandiji. Veće je mišljenja da svaka sumnja da li bi terapija mogla da bude i da li bi bila ista u Beogradu, a ako ne, kakve bi posledice promena terapije mogla da budu, posebno imajući u vidu hitnost

⁴⁸ Zahtev, Dodatak A.

⁴⁹ U tom smislu, Veće ima u vidu da je Stanišićeva odbrana direktno kontaktirala dr Eekhofa – nezavisnog, od suda imenovanog lekara koji podnosi izveštaj. Veće će se kasnije osvrnuti na pitanje da li je takva komunikacija bila primerena.

⁵⁰ Odluka od 22. jula 2009. godine, par. 23.

⁵¹ Zahtev, Dodatak A.

⁵² Vidi Zahtev, par. 13, Dodatak C, tačka 7 u poređenju sa Odgovorom, Dodatak.

Zahteva, treba da se interpretira kao otežavajuća okolnost pri razmatranju privremenog puštanja na slobodu. Veće ne može da rizikuje da se zdravlje optuženog pogorša, a da posledica toga bude poremećaj u sudskom postupku.

33. Veće takođe podvlači važnost za zdravstveno stanje optuženog da se redovni i transparentni sistem izveštavanja nastavi bez prepreka.⁵³ Veće s tim u vezi ističe da je u prošlosti bilo slučajeva određenog stepena nepoštovanja obaveza izveštavanja koje je Veće naložilo doktorima koji leče optuženog u Beogradu.⁵⁴ Sistem izveštavanja, kakav je određen u ovom predmetu, zasnovan je na redovnom izveštavanju Veća od strane nezavisnih, od suda imenovanih lekara koji nisu direktno angažovani na lečenju optuženog.⁵⁵ Sistem izveštavanja je uveden i funkcioniše u ovom predmetu otprilike pet meseci, tokom kog perioda je Veće dobijalo lekarski izveštaj barem jedanput nedeljno. Povremeno, to izveštavanje je kombinovano s postavljanjem pitanja u sudnici od strane Veća i strana u postupku lekaru koji podnosi izveštaj. Obaveze sudskog postupka, a posebno stalne tvrdnje optuženog da nije u stanju da prisustvuje sednicama, nametnule su potrebu da se zadrži učestalost izveštavanja kako bi Veće bilo u stanju da odredi odgovarajući raspored suđenja. Kako bi se održala sama suština ovog sistema tokom privremenog boravka na slobodi, bilo bi potrebno optuženog pregledati, ne samo od strane lekara koji vode terapiju u Beogradu, već i od strane lekara koji podnosi izveštaj a koga je imenovao sud. Potreba za efikasnim nastavkom sadašnjeg sistema izveštavanja koje podnosi lekar koga je imenovao sud za podnošenje ovih izveštaja predstavlja otežavajuću okolnost za privremeno puštanje optuženog na slobodu.

34. U svetlu prethodno navedenih okolnosti u ovom trenutku, vagajući razloge za privremeno puštanje na slobodu koje je iznela odbrana i mogući uticaj koji bi odobravanje Zahteva moglo da ima na tok suđenja, uključujući rizik nepotrebnih poremećaja u postupku i shodno tome uznemiravanje delikatne ravnoteže uspostavljene nakon povratka optuženog u PJUN, Veće odlučuje da ne odobri privremeno puštanje optuženog na slobodu.

⁵³ Vidi Odluku od 22. jula 2009. godine, par. 21, 23.

⁵⁴ V. T.1316 *et seq*; Odluka od 22. jula, par 23.

⁵⁵ V. "Odluka o početku suđenja i modalitetima suđenja", 29. maj 2009. godine. V. takođe, "Odluka o izmeni modaliteta suđenja", 9. juni 2009. godine; Druga odluka o modalitetima i *Corrigendum* Druge odluke o modalitetima.

Prevod

V. DISPOZITIV

35. Iz prethodno navedenih razloga, u skladu s pravilima 54 i 65 Pravilnika, Veće

UKIDA poverljivi i *ex parte* status dodatka Odgovoru; i

ODBIJA Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 3. novembra 2009. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]